



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia**

Ab anno CCCCII. ad annum CCCCXXX.

**Parisiis, 1644**

Epistola XXIII. Innocentii Papae I. Ad Synodvm In Toletana Civitate  
constitutam.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14918**

habendus est, vt minus pro tempore dilectus, non vt ini-  
micus existimatus, diabolo in perpetuum mancipandus.  
Cognosco illum, inter illas simultates ac turbines con-  
tra multorum studia, non dico qualia, diuersa sensisse, &  
hinc cum res ac calamitates ipsæ emendatae sint, adhuc  
Dizoniani & Cyriaci subdiaconorum non potuisse apud  
vos commendationem reuiuiscere. Compescite, quæso,  
ab illo prædictisque, quorumcumque videtis animos ac  
non iustas æmulationes, vt ipse apud nos integer, apud  
vos, cum suis reparatus, mereatur pacem, non fidam per-  
uidens caritatem. Omnibus igitur vobis ac singulatim  
occurrat caritas, & vinculis, quæ nullis modis a Christo  
soluuntur, vobiscum pariter in perpetuum connexa, læ-  
tetur in Domino. Datum Idibus Decembris, Constantio  
viro clarissimo consule.

## N O T A E.

<sup>a</sup> *Epistola ad episcopos.*] Hæc est illa epistola quam Innocentius reddidit ad Synodum Macedoniae prouinciale, ex qua pro confirmatione rerum gestarum, missa est legatio ad Innocentium papam, per Vitalem archidiaconum. De qua Synodo infra.

<sup>b</sup> *Nam cum Moses legislator clamet.*] His verbis non vult dicere Innocentius nos legibus Iudaicis teneri, sed vult argumentari a simili, vel potius a minori ad maius, hoc modo: Tenebantur sacerdotes veteris testamenti, non ducere vxorem viduam: ergo multo magis conuenit, vt in sacerdotibus nouæ legis ecclesia requirat, ne propter excellentiam sacerdotii Christiani, viduarum mariti fuerint. Bellarm. lib. 4. de Romanis pont. cap. 10.

<sup>c</sup> *Bonosus ordinauerat.*] De Bonoso eiusque hæresi vide notas Concil. Capuani supra.

## E P I S T O L A XXIII.

## I N N O C E N T I I P A P A E I.

AD SYNODVM IN TOLETANA CIVITATE  
constitutam.

- |  |   |
|--|---|
| 1. <i>De Hispanorum reprehensione,</i>         | IV. <i>De commemoratione Niceni</i>       |
| <i>qui inordinate constituunt clericos.</i>    | <i>Concilii, in quo supradicta pro-</i>   |
| II. <i>Vt causidici, vel curiales, vel se-</i> | <i>hibentur.</i>                          |
| <i>culari militia dediti, ad clerum</i>        | V. <i>Quales eligendi sunt in ordine</i>  |
| <i>non admittantur.</i>                        | <i>clericorum.</i>                        |
| III. <i>Vt quicumque tales ordinati</i>        | VI. <i>De eo qui ante baptismum v-</i>    |
| <i>fuerint, cum ordinatoribus suis</i>         | <i>xorem habuit, &amp; post baptismum</i> |
| <i>deponantur.</i>                             | <i>etiam, vt clericus non fiat.</i>       |
- Concil. Tom. 4.*

G

*Innocentius uniuersis episcopis in Toletana Synodo constitutis,  
dulcissimis fratribus, in Domino salutem.*

## I.

**S**ÆPE me & nimium cum teneret cura solicitum, su-  
per dissensionis schismate ecclesiarum, quod malum  
per Hispanias latius in dies separationis gradu incedere  
fama proloquitur, necessarium tempus emersit, quo non  
possit emendatio tanta differri, & deberet congrua me-  
dicina prouideri. Nam de ordinationibus, quas prauæ  
confuetudinis vitio, Hispanienses episcopos celebrare  
cognoscimus, fuerat aliquid secundum maiorum tradi-  
tionem statuendum, nisi perpendermus, ne perturba-  
tiones quamplurimas ecclesiis moueremus. Quorum fa-  
ctum ita reprehendimus, vt propter numerum corri-  
gendorum, ea quæ quoquo modo facta sunt, non in du-  
biu[m] vocemus, sed Dei potius dimittamus iudicio.

## II.

Dif. 51. A-  
liquantos  
ex.

Quantos enim ex eis, qui post acceptam baptismi gra-  
tiam, in forensi exercitatione versati sunt, & obtinendi  
pertinaciam suscepérunt, accitos ad sacerdotium esse  
comperimus; e quorum numero Rufinus & Gregorius  
perhibentur? Quantos ex militia, qui cum potestatibus  
obedierunt, seuera necessario præcepta sunt executi?  
Quantos ex curialibus, qui dum parent potestatibus, quæ  
sibi sunt imperata, fecerunt? Quantos, qui voluptates &  
editiones populo celebrarunt, ad honorem summi sacer-  
dotii peruenisse: quorum omnium neminem, ne ad so-  
ciatem quidem ordinis clericorum, oportuerat perue-  
nisse? Quæ si singula discutienda mandemus, non modi-  
cos motus aut scandalis Hispaniensibus prouinciis, quibus  
mederi cupimus, de studio emendationis inducemus. Id-  
circo remittenda potius hæc putamus. Sed ne deinceps  
similia committantur, dilectionis vestræ maturitas proui-  
dere debet, vt tantæ usurpationi, saltem nunc, finis ne-  
cessarius imponatur, eo videlicet constituto, vt quicun-  
que tales ordinati fuerint, cum ordinationibus suis de-  
ponantur.

## III.

Posthæc, si quis aduersus formas Canonum, vel ad ec-

clesiaisticum ordinem, vel ad ipsum sacerdotium venire tentauerit, vna cum ordinatoribus suis, ipso in quo inuenient fuerint ordine & honore priuentur. Et quamuis dilectioni vestrae, fratres carissimi, regulæ Nicænæ sint cognitæ, secundum quas ordines esse faciendo per sententiam decernitis: tamen aliquam partem, quæ de ordinationibus est prouisa, inserendam putaui, vt secundum eam ordinationes in posterum celebrandas esse sciamus, ne cui interpretandi aliter liberum arbitrium relinquantur. Ac primum, quæ sunt prohibita, digerantur.

## IV.

Ne quispiam, qui post baptismum militauerit, ad ordinem debitum clericatus admitti, neque qui causas post acceptum baptismum egerint, aut qui post acceptā Dei gratiam administrauerint, neque de curialibus aliquem ad ecclesiaisticum ordinem venire posse, qui post baptismum vel coronati fuerint, vel sacerdotium (quod dicitur) sustinuerint, & editiones publicas celebrauerint. Nam & hoc de curialibus est cauendum, ne iidem, qui ex curialibus fuerint, aliquando a suis curiis, quod frequenter videmus accidere, poscantur. Quæ omnia rationabiliter prohibita, oportet modis omnibus custodiri.

## V.

Quales vero eligendi sunt in ordine clericorum, eius-  
dens forma declarat, id est, qui ab ineunte aetate baptiza-  
ti fuerint, & lectorum officio sociati, vel si maiores sunt,  
cum fuerint Dei gratiam consecuti, statim se ecclesiaisti-  
cis ordinibus mancipauerint. Et si vxores habuerint, quæ-  
rendum, si vxorem virginem habuerint: quia scriptum  
est in veteri testamento: *Vxorem virginem accipiat sacerdos.* *Luit. 21.*  
Et alibi: *Sacerdotes mei semel nubant.* Neque qui duas uxores  
habuerit, quia Paulus apostolus ait: *Vnius uxoris virum.*

Nicænæ  
Synodi  
Can. ii.  
vel 12.  
Et in epist.  
Innocentii  
ad Viatri-  
cium Ro-  
thomagen-  
fem, cap. ii.

Supra in  
Decr. Siri-  
ci ad Hu-  
merium  
Tarraco-  
nens. cap. 9.

*I. Tim. 3.*  
*Tit. 1.*

## VI.

Nec illud debere admitti, quod aliquanti pro defen-  
sione proui erroris opponunt & asserunt, quod ante ba-  
ptismum omnia dimittuntur, non intelligentes huiusmo-  
di, quod sola in baptismo peccata dimittuntur, non uxo-  
rum numerus aboletur. Nam si *a Deo*, vt scriptum est, *Pro. 19.*  
*præparatur viro uxor, & quod Dens iunxit, homo non separat,* *Matt. 19.*  
& ipsi auctores generis humani in origine a Deo bene-

*Concil. Tom. 4.*

G ij

Supra in e-  
pit. Inno-  
centii ad  
Rufum &  
Eusebium  
&c. cap. 1.

dicuntur; quomodo inter peccata ista creduntur posse dimitti? Quod si secundum illos, qui ita credunt, verum est: ergo omnis iustitia, quæ a catechumenis ante baptismum fuerit operata, per baptismum aufertur. Nullus ergo contra apostolum tale aliquid sentiat, nec admittat, sed fideliter intelligat, vnius uxoris virum, siue ante baptismum esse nominatum, siue post baptismum. Si enim uxor ante baptismum accepta, non ducitur in numerum; nec filii ex eadem suscepti, inter filios poterunt nominari. Quod quam absurdum sit atque alienum, prudentia vestra melius aestimabit. Vnde neminem liceat interpretari aliter diuinas scripturas, nisi quod recta ratio permittit, nendum quidam remedia sibi iniqua ad excusationem præparant, ex eo rupisse legem & regulas euertisse iudicentur: sed ea tenenda sunt, quæ diuinarum scripturarum series continet, & a sacerdotibus utili ratione sunt constituta. Bene valeatis, fratres carissimi.

## NOTA.

<sup>a</sup> *Epistola.*] Hæc est illa Innocentii epistola, quam de factis perpetram ordinationibus in Hispania ad Synodum Toletanam scripsit. Ad primum Toletanum Concilium sub Anastasio celebratum referri non posse, ibidem ostendimus. Letor ea consulat quæ in notis eiusdem Concilii Toletani primi diximus.

*ADMONITIO AD LECTOREM  
de sequenti epistola.*

Sequentis epistolæ pars iam antea edita fuit titulo Innocentii ad episcopos Synodi Toletanæ. In veteribus autem libris, non Toletanæ scriptum est, sed Tolosanæ: atque hoc etiam modo citari hæc epistola solet in antiquis collectionibus. Qua de re et si ambigi non iniuria possit, merito tamen illam, cum mutila præfertim haec tenus fuerit, integrum hoc loco reponendam esse censuimus.